

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Директор ННІ лісового і садово-паркового господарства

проф. _____ Р.Д. Василюшин

«_____» _____ 2025 р.

ПРОГРАМА

навчальної практики з дисципліни «Інвентаризація садово-паркових об'єктів» для здобувачів вищої освіти 3 курсу та 2 курсу скороченого терміну навчання ННІ лісового і садово-паркового господарства спеціальності 206 – «Садово-паркове господарство»

1. Мета практики

Навчальна практика з «Інвентаризації садово-паркових об'єктів» є обов'язковим видом навчальної роботи здобувачів вищої освіти, які навчаються за спеціальністю 206 – «Садово-паркове господарство». Її мета – навчити здобувачів вищої освіти, які прослухали курс лекцій, виконали лабораторні роботи й отримали таким чином теоретичні знання, різноманітним лісотаксаційним вимірюванням та обчисленням, інвентаризаційному обліку, будівництву інвентаризаційного плану, складанню технічної документації у виробничих умовах, навичкам із ландшафтного оцінювання рекреаційних насаджень лісового фонду України та зелених насаджень населених пунктів згідно з вимогами сучасної теорії таксації.

2. Обсяг та організація роботи

Навчальна практика з інвентаризації садово-паркових об'єктів проводиться на території НУБіП України, яка має необхідну кількість ділянок з різноманітними у ландшафтно-таксаційному відношенні насадженнями. Відповідно до програми, практика триває п'ять днів, а для її виконання відводиться 30 академічних годин.

Кожен здобувач вищої освіти під час навчальної практики повинен виконати весь комплекс робіт, передбачених програмою. Він відповідає за якість таксації на своєму об'єкті і є помічником для виконання робіт рештою членів групи.

Після закінчення усіх робіт кожен здобувач вищої освіти повинен підготувати звіт, який би містив:

- результати таксації дерева, що росте;
- відомість інвентаризаційного обліку дерев, кущів, живоплотів, квітників, газонів;
- інвентаризаційний план об'єкта садово-паркового господарства;
- відомість прив'язки елементів об'єкта садово-паркового

господарства на інвентаризаційному плані;

- технічний паспорт на об'єкт садово-паркового господарства;
- відомість визначення рекреаційних показників земель рекреаційного призначення.

Роботи, які виконуються здобувачами вищої освіти під час літньої навчальної практики, поділяються на польові та камеральні. Низка польових робіт проводиться самими здобувачами на обраному ними об'єкті. Свою роботу здобувачі дистанційно погоджують з керівником практики, від якого отримують безпосередню консультацію та роз'яснення.

Камеральні роботи здобувачами вищої освіти виконуються за зразками підготовленими керівником практики, які розміщені у поясненнях до виконання робіт на електронному курсі.

3. Методика проведення практики

Початкові практичні навички з таксації дерев і насаджень, їх ландшафтного оцінювання та інвентаризації, загальні уявлення про технологію використання вимірювального обладнання здобувачі вищої освіти одержують під час проходження навчального курсу та перегляду додаткових мультимедійних навчально-методичних матеріалів, а також самостійної екскурсії з обстеження та оцінки дерев і насаджень садово-паркового господарства.

Перед початком роботи в лісопарках та на об'єктах озеленення здобувачам необхідно опрацювати відповідний навчальний матеріал, познайомитися з чинними інструктивними матеріалами з інвентаризації лісового фонду та інвентаризації зелених насаджень, зразками заповнення документів. Незрозумілі питання обговорюються з керівником практики із використанням для цього сучасних технологій комунікації.

4. Зміст практики

1. Вступна самостійна екскурсія. Знайомство з об'єктами практики, графіком і режимом роботи. Засвоєння навиків використання лісотаксаційних інструментів. Таксація дерев, що ростуть.

2. Підбір ділянки садово-паркового об'єкта для проведення інвентаризації. Заповнення відомості обліку дерев, кущів, живоплотів, квітників, газонів. Присвоєння елементам благоустрою інвентаризаційних номерів. Оцінка санітарного стану дерев, який визначається за нормативами.

3. Викреслювання схеми інвентаризаційного плану садово-паркового об'єкта за даними інвентаризаційного опису певного виділу (окремого об'єкту). Відображення на плані внутрішньої ситуації об'єкта інвентаризації та наведення таблиці асортименту деревних, кущових і трав'янистих рослин, умовних позначень, орієнтації за сторонами світу, зведеного балансу території, масштабу.

4. Заповнення відомості прив'язки елементів благоустрою зеленого господарства на схемі інвентаризаційного плану, яка допомагає

зорієнтуватися й швидко знайти інвентаризований елемент об'єкту на схемі інвентаризаційного плану та надає про нього загальну характеристику. У відомості вказується напрямок прив'язки до опорних точок пунктів прив'язки у відношенні до сторін світу, а також відстань від пункту прив'язки до окремого елементу таксації.

5. Заповнення технічного паспорта об'єкта зеленого господарства, який складається з двох розділів. Перший розділ містить загальні відомості про об'єкт з переліком основних показників, для яких зазначені: площа, погонні метри, кількість одиниць, тощо. В окремій формі, зазначається назва будівель, споруд, опор, малих форм архітектури тощо, зі вказуванням їх номера на схемі інвентаризаційного плану, одиниць виміру, кількості, технічного стану. Другий розділ містить розподіл видів дерев за віком, висотою, діаметром і станом; розподіл кущів за віком, висотою, діаметром, декоративністю і станом; розподіл деревних рослин живоплотів і бордюр за віком, висотою, діаметром і станом; розподіл квітників за назвами, видами рослин, їх віком і станом; розподіл газонів за типами, видовим складом трав, віком і станом.

6. Визначення рекреаційних показників ландшафтних ділянок за індивідуальним завданням з використанням таксаційних описів насаджень. Основні таксаційні показники деревостанів визначені методами лісової таксації беруться з індивідуального завдання, основні рекреаційні показники: тип ландшафту, клас естетичної оцінки, пішохідної доступності, рекреаційна оцінка, додаткова оцінка, клас стійкості, стадія рекреаційної дигресії визначаються методами ландшафтної таксації з використанням нормативів для визначення ландшафтних показників.

7. Підбиття підсумків. Оформлення і завантаження матеріалів практики на електронний курс, заключна бесіда. Проведення заліку з навчальної практики.

5. Обладнання та інструменти

Під час практики студенти за додатковими мультимедійними матеріалами опановують навички використання геодезичних приладів та інструментів для промірювання ліній у закріплених ділянках (кварталах) та об'єктах озеленення, а також спеціальних лісотаксаційних вимірювальних приладів: мірної вилки, висотомірів, прирісних свердликів тощо. Необхідні розрахунки здійснюються з використанням чинних лісотаксаційних нормативів (об'ємні таблиці, таблиці ходу росту, стандартні таблиці, сортиментні таблиці для насаджень, сортиментні таблиці для дерев забудованої частини міст й ін.) та чинних методичних рекомендацій визначення показників рекреаційної характеристики земель та елементів лісу.

6. Форма контролю

Формою підсумкового контролю є залік. Окремі розрахунково-графічні матеріали здобувачі вищої освіти подають на перевірку одразу після їхнього виконання (картка таксації дерева, що росте, відомість обліку дерев, кущів,

живоплотів, квітників, газонів, інвентаризаційний план, відомість прив'язки елементів благоустрою на інвентаризаційному плані, технічний паспорт на інвентаризаційний об'єкт, відомість визначення рекреаційних показників ландшафтних ділянок).

7. Календарний план проходження навчальної практики з дисципліни «Інвентаризація садово-паркових об'єктів»

№ з. п.	Назва та стислий зміст роботи або заходу	Кількість робочих днів
1.	Ознайомча екскурсія: закладання індивідуальної пробної площі: вибір місця, обмеження в натурі та прив'язка, вибір та обмір модельного дерева, таксація окремого дерева.	1
2.	Суцільний перелік та облік дерев, кущів, живоплотів, квітників, газонів, присвоєння елементам благоустрою інвентаризаційних номерів.	1
3.	Побудова схеми інвентаризаційного плану садово-паркового об'єкта за даними інвентаризаційного опису. Виконання прив'язки елементів благоустрою садово-паркового об'єкта на схемі інвентаризаційного плану	1
4.	Заповнення технічного паспорта об'єкта зеленого господарства для якого здійснено інвентаризацію.	1
5.	Визначення рекреаційних показників ландшафтних ділянок за індивідуальним завданням. Остаточне оформлення матеріалів. Залік.	1

База проведення практики – територія НУБіП України.

Керівник практики: доцент Матушевич Л.М.

Завідувач кафедри таксації лісу та
лісового менеджменту

А.М. Білоус